

Р.В. ВОЛЧЕЦЬКИЙ,

заступник начальника відділу з питань економіки природокористування та туризму Департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму Миколаївської облдержадміністрації, м. Миколаїв

ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки» курортно-рекреаційну сферу і туризм в Україні було внесено до переліку пріоритетних галузей економіки, в яких стимулюється інвестиційна діяльність з метою створення нових робочих місць. [3]

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року №385 передбачено ряд заходів направлених на розвиток туристичної сфери та раціональне використання природно-ресурсного потенціалу. Тому, розвиток туризму в області впливає на такі сектори економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство і є одним з найперспективніших напрямів структурної перебудови економіки. [2]

Миколаївська область є привабливим для розвитку туризму та інвестування регіоном, завдячуючи вигідному географічному положенню, розвинутій транспортно-логістичній інфраструктурі, значному природно-рекреаційному та туристичному потенціалу.

Використання наявних природно-рекреаційних ресурсів, таких як морські піщані пляжі довжиною більш 140 км, мальовничі ландшафти берегів річок Південний Буг та Інгул; джерела мінеральних вод (бальнеологічних) з експлуатаційними запасами до 1 тис. м³ на добу; запаси мулистих лікувальних грязей, особливо Тилигульського і Бейкушського лиманів, з геологічними запасами більш 2 млн. м³, 11,2 тис. га лісових масивів створює реальні можливості для подальшого розвитку рекреації і туризму.

Основними напрямками розвитку туристично-рекреаційної сфери Миколаївської області є створення та розвиток курортних територій, покращення якості туристичної інфраструктури, створення якісних туристичних продуктів та їх представлення на національному і міжнародному туристичних ринках, збільшення кількості осередків сільського (зеленого) та екологічного видів туризму, формування інформаційної платформи розвитку туристичної сфери та позитивного туристичного іміджу області.

Завданням розвитку туристично-рекреаційної сфери області є створення на базі природно-рекреаційного та історико-культурного потенціалу туристичної інфраструктури та формування туристичного інтересу.

Оснoву туристично-рекреаційного та оздоровчо-лікувального комплексу складають курортні території, найбільшими з яких є Коблеве, Рибаківка, Чорноморка та Очаків.

У Миколаївській області послуги оздоровлення та відпочинку протягом літнього оздоровчо-туристичного сезону 2014 року надають 316 колективних засобів розміщення на 32649 місць, з них: готелів та аналогічних засобів розміщення – 93 (3046 місць); спеціалізованих засобів розміщення – 223 (29603 місць) (а саме: санаторіїв – 15 (4356), пансіонатів – 15 (3247), баз відпочинку – 193 (22000), 35 дитячих оздоровчих таборів на 8991 місць, які головним чином, зосереджені в рекреаційно-оздоровчих зонах Березанського та Очаківського районів, а також місті Очаків.

Щороку з метою підготовки області до літнього оздоровчо-туристичного сезону 2014 року облаштовано 33 пляжі та 56 місць масового відпочинку людей на воді, 54 бази-стоянки маломірних плавзасобів. [4]

За результатами моніторингу роботи санаторно-курортних (оздоровчих) закладів протягом червня-серпня 2014 року в області зареєстровано близько 106 тис. відпочиваючих. Коефіцієнт заповнюваності закладів склав 48%.

Найвний туристично-рекреаційний потенціал області створює умови для формування якісних туристичних послуг, що надаються ліцензованими суб'єктами туристичної діяльності та турагентами.

Згідно з Державним реєстром суб'єктів туристичної діяльності в області зареєстровано 11 суб'єктів туроператорської діяльності (туроператорів) та 65 туристичних агентів.

Протягом 2013 року суб'єктами туристичної діяльності було обслуговано більше 19 тис. туристів, з них: в'їзних (іноземних) туристів – 5,1 тис. осіб, виїзних – 9,4 тис. осіб, внутрішніх туристів – 4,5 тис. осіб. Екскурсійних послуг протягом року було надано 2,3 тис. особам. Обсяг наданих туристичних послуг суб'єктами туристичної діяльності склав 98,2 тис. грн. [5].

Останнім часом, альтернативою санаторно-курортному відпочинку та суттєвою складовою інфраструктури розміщення і відпочинку туристів в області стає сільський (зелений) туризм.

На сьогоднішній день в області нараховується 74 об'єкти сільського (зеленого) туризму, найбільшими з яких є: ферма «Саванна» (с. Ставки Веселинівського району); Страусина ферма «Кременівський страус» (с. Кременівка Веселинівського району); PRIVAT комплекс рибалки и відпочинку «Золота Підкова» (с. Кандибине Новоодеського району); Розважальний центр «Козацька застава» (смт Костянтинівка Арбузинського району).

На території області знаходиться 141 об'єкт природно-заповідного фонду, загальною площею 75,6 тис. га, що складає 3,03% заповідності території. Найвні природно-рекреаційні ресурси також потребують інфраструктурного облаштування, прокладання екологічних стежок, туристичних стоянок та екотаборів, організації місць відпочинку тощо. [6]

Розвитку мережі туристичних маршрутів та екскурсійних програм в області сприяє велика кількість археологічних, історико-культурних та туристично-

рекреаційних об'єктів, таких як: найкращий в Україні Миколаївський зоопарк, найстаріший в Україні яхт-клуб, музей ракетних військ стратегічного призначення, яких в світі лише два (один в Миколаївській області, інший у США), найперша в Україні Миколаївська астрономічна обсерваторія, єдиний в Україні музей суднобудування і флоту, Миколаївський обласний краєзнавчий музей «Старофлотські казарми», національний історико-археологічний заповідника «Ольвія» та острів Березань (залишки поселень стародавніх греків) та багато інших забезпечують постійний туристичний інтерес до нашого регіону. [1]

Такі масові фестивальні заходи як: щорічний відкритий фестиваль авторської пісні, грецької культури та туристичного відпочинку «Ольвія», який традиційно проходить на території національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» та фестиваль «Відпочивай активно!» забезпечують постійний туристичний та інвестиційний інтерес до зазначених територій.

На сьогоднішній день в Миколаївській області створено всі необхідні умови для залучення великої кількості туристів та відпочиваючих. Поступальність та інтенсивність розвитку туризму в області залежатиме від комплексної та планомірної реалізації стратегії підтримки позитивного іміджу, створення якісного регіонального конкурентоспроможного туристичного продукту, впровадження інновацій, залучення інвестицій, ефективності впровадження комплексного підходу до розвитку туризму та курортів на регіональному рівні.

Список використаних джерел:

1. Волчецький, Р.В. Пріоритетні напрямки модернізації рекреаційно-туристичної сфери Миколаївської області [Текст] / Р.В. Волчецький // Сучасні тенденції розвитку публічного управління: теорія та практика: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 2 листоп. 2-12р. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2012. – с 16–17.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [Текст]: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року №385.
3. Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки [Текст]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 року №843-р.
4. Статистичний бюлетень. Колективні засоби розміщування Миколаївської області у 2013 році [Текст] / Головне управління статистики у Миколаївській області. – Миколаїв, 2014. – 52 с.
5. Статистичний бюлетень. Туристична діяльність на Миколаївщині у 2013 році [Текст] / Головне управління статистики у Миколаївській області. – Миколаїв, 2014. – 52 с.
6. Чичкалюк, Т.О. Особливості становлення державної політики у сфері рекреації та туризму в Україні [Текст] / Т.О. Чичкалюк // Західноукраїнський науковий вісник: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Державотворчі процеси в Україні та світі: реалії, проблеми, перспективи». – Івано-Франківськ: ГО «ЗУНТ», 2012. – Вип.4. – с. 60-67.